

Statens vegvesen

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Behandlende enhet:
Vegdirektoratet

Saksbehandler/innvalgsnr:
Tord Viggo Thorshov - 22073506

Vår referanse:
2013/105653-009

Deres referanse:
13/2263

Vår dato:
04.12.2013

U

Høring - forslag til endringer i plan- og bygningsloven: Femårsregelen for detaljreguleringer basert på private planforslag, plan- og utredningsprogram, tidsfrister og forslag til rettinger og klargjøring av lovteksten

Vegdirektoratet viser til brev fra Miljøverndepartementet datert 9. september 2013 og vedlagte høringsnotat om forslag til endringer i plan- og bygningsloven (pbl).

Nedenfor følger Vegdirektoratets kommentarer til endringene. Vi har innhentet innspill fra regionvegkontorene som en del av grunnlaget for høringsuttalelsen. Enkelte av kommentarene gjelder i vel så stor grad omtalen i høringsnotatet og planlagte endringer i forskrift om konsekvensutredninger, som de foreliggende forslagene til endringer i lovteksten. Alle paragrafhenvisninger nedenfor gjelder pbl, hvis ikke annet er spesielt angitt.

Endring av femårsregelen for detaljreguleringer basert på private planforslag.

Det foreslås å lovfeste en adgang for kommunene til å fastsette en lengre frist for igangsetting av tiltak. Dersom vedtaket om forlenget frist ikke fattes samtidig med planvedtaket legges det opp til at forlengelsen behandles som en mindre endring av reguleringsplan etter § 12-4.

Vegdirektoratets kommentarer

Forslaget anses ikke for å ha store konsekvenser for Statens vegvesen. Vi forutsetter imidlertid at saker (mindre endringer) som gjelder forlenget gjennomføringsfrist for allerede vedtatte detaljreguleringsplaner forelegges berørte myndigheter før kommunen fatter vedtak om forlengelse. Selv om dette følger av bestemmelsen i § 12-14 tredje ledd, mener vi dette bør presiseres også i kommentarene til en endring av § 12-4.

Forslag til endringer i bestemmelsene om planprogram og konsekvensutredninger

Endringsforslag § 4-1 første ledd

Det er her foreslått tatt inn en ny setning (andre punktum) med ordlyden:
Departementet kan ved forskrift gjøre unntak fra kravet om planprogram for reguleringsplaner.

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 Oslo

Telefon: 02030
Telefaks: 22 07 37 68
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfare 6A
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

Vegdirektoratets kommentarer

Vegdirektoratet oppfatter forslaget til nytt andre punktum slik at det i stor grad er en presisering av en forskriftshjemmel som en har i fra før gjennom § 4-2 tredje ledd. Også i dagens forskrift er det gjort unntak fra krav om planprogram (og konsekvensutredning) for visse reguleringsplaner. Vi er derfor usikre på hvilken realitetsendring den foreslåtte endringen faktisk innebærer. Dette mener vi kunne vært beskrevet nærmere i høringsnotatet.

Vi merker oss at forslaget til ny forskriftshjemmel står at forskrift kan fastsettes av departementet, men det i § 4-2 står at forskrift om planprogram mm kan fastsettes av Kongen. Vi er litt usikre på hva denne forskjellen innebærer og mener det burde vært kommentert.

Slik forslaget til ny setning er formulert kan den gi inntrykk av at det i utgangspunktet er krav om planprogram for alle reguleringsplaner. Slik vi ser det bidrar derfor ikke endringen til noen klargjøring av regelverket. Dersom den foreslåtte tilføyelsen blir vedtatt, mener vi at den bør omformuleres for å unngå slike misforståelser. Alternativt forslag til formulering:
Departementet kan ved forskrift gjøre unntak fra kravet om planprogram.

Kommentarer til beskrivelsen i høringsnotatet

Vegdirektoratet er for øvrig kritisk til beskrivelsen på side 5 - 6 i høringsnotatet om hensikten med endringene (som etter det vi forstår er tenkt innarbeidet i regelverket gjennom senere endring av forskriften).

I beskrivelsen står det at dette (unntakshjemmelen) i hovedsak «*vil gjelde reguleringsplaner der spørsmålet om planen kan få vesentlige virkninger først blir reist ifm høring av planforslag. I slike tilfeller kan ansvarlig myndighet dersom de finner at planforslaget kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn og disse ikke er dokumentert i tilstrekkelig grad i planforslaget, fastsette et program for tilleggsutredninger.*

Slik vi forstår beskrivelsen vil dette omfatte reguleringsplaner som ansvarlig myndighet ikke har ansett for å ha vesentlige virkninger ved oppstarten av planarbeidet. Vegdirektoratet mener at det ikke bør legges til rette for å ta opp spørsmålet om konsekvensutredningsplikt flere ganger i løpet av planprosessen. Slik vi ser det, vil det kunne føre til mer kompliserte planprosesser og gjøre uttydeliggjøre skillet mellom reguleringsplaner som behandles etter forskrift om konsekvensutredninger og reguleringsplaner som kun behandles etter de vanlige bestemmelsene i plan- og bygningsloven.

Vi mener utgangspunktet (fortsatt) bør være at spørsmålet om planen/tiltaket fanges opp av forskriften eller ikke, avgjøres ved oppstarten av planarbeidet slik nåværende forskrift om konsekvensutredninger forutsetter, jf bestemmelsene i forskriften § 5 første til fjerde ledd. Her framgår det blant annet at berørte myndigheter mm skal reise eventuelle krav om behandling etter forskriften innen rimelig tid etter varsel og kunngjøring om planoppstart.

Vegdirektoratet har en viss forståelse for at en tilsvarende hjemmel som omtalt i høringsnotatet innføres for tiltak som behandles etter annet regelverk (jf forslaget til § 14-2, nytt andre ledd), men ikke for planer etter plan- og bygningsloven som har en formell oppstartsfasen hvor det er forutsatt at forholdet til forskrift om konsekvensutredninger skal avklares.

Endringsforslag § 4-1 andre ledd

Det er foreslått en endring i andre punktum slik at den får følgende formulering:

Forslag til planprogram legges ut til offentlig ettersyn senest samtidig med varsling av planoppstart.

Vegdirektoratets kommentarer.

Endringen innebærer at formuleringen i § 4-1 blir den samme som i § 11-13 om *utarbeiding av planprogram* § 12-9 om *behandling av planprogram for planer med vesentlige virkninger*. Formuleringen er imidlertid annerledes enn gjeldende forskrift om konsekvensutredninger hvor det framgår at høring/offentlig ettersyn normalt skal skje samtidig med varsling av planoppstart.

Vegdirektoratet er enig i at hovedregelen bør være at planprogram legges ut til offentlig ettersyn samtidig med at det varsles om planoppstart. Dette er også vanlig praksis ved planlegging av vegprosjekter som behandles etter forskrift om konsekvensutredninger. Statens vegvesen har imidlertid i enkelte planprosesser hatt god erfaring med å varsle planoppstart før planprogram legges ut til offentlig ettersyn. En har da benyttet varselet om planoppstart til å be om innspill til planprogrammet som skal utarbeides. Selv om hovedregelen bør være at planprogram legges ut til offentlig ettersyn samtidig med kunngjøring av planoppstart, mener vi at lovteksten ikke bør være så bastant at den er til hinder for mer fleksible løsninger ved oppstart av plan- og utredningsarbeidet.

Vi foreslår derfor å bruke formuleringen «*normalt samtidig*» i stedet for «*senest samtidig*» både i § 4-1 andre ledd, § 11-13 første ledd og § 12-9 andre ledd.

Endringsforslag til § 12-9 første ledd

Pga endringsforslaget i § 4-1 første ledd er det foreslått å stryke andre punktum i § 12-9 første ledd om at planprogram kan unnlates for nærmere bestemte reguleringsplaner når disse er i samsvar med overordnet plan og hvor virkningene er tilfredsstillende beskrevet i overordnet plan.

Vegdirektoratets kommentar:

Vi er ikke uenige i at andre punktum i § 12-9 første ledd kan strykes hvis en tar inn den foreslåtte tilføyelsen i § 4-1 om at det i forskrift kan gjøres unntak fra kravet om planprogram for reguleringsplaner. Men som det framgår ovenfor er vi i tvil på om endringen innebærer noen forenkling/klargjøring. En fordel med å beholde en slik bestemmelse i lovteksten er slik vi ser det, at den bidrar til en bevisstgjøring om forholdet mellom reguleringsplan og overordnet plan og at det ikke skal være nødvendig utrede på nytt problemstillinger som er utredet og avklart gjennom overordnet plan.

Endringsforslag til § 12-9 tredje ledd

I § 12-9 er det foreslått en tilføyelse som lyder «*kommunen avgjør om planprogram kan fastsettes.*»

Vegdirektoratets kommentar:

Vi forstår det slik at den foreslåtte tilføyelsen/presiseringen særlig er tenkt å gjelde planprogram for private planforslag. Slik bestemmelsen er formulert kan det imidlertid tenkes at kommunen i konfliktsaker også kan bruke hjemmelen til å nekte å fastsette planprogram for planer som gjelder større samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur, dvs planer som etter § 3-

7 kan utarbeides og fremmes av samferdselsmyndighetene. I så fall vil dette kunne forsinke planleggingen av slike anlegg og kanskje øke behovet for bruk av statlige planleggingshjemler.

Vi ser at det i kommentarene er presisert at bestemmelsen ikke gjelder for statlige planinitiativ. Vi mener det også burde presiseres i forarbeidene at adgangen til å la være å fastsette planprogram ikke gjelder for planer som myndigheter for større samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur utarbeider og fremmer i medhold av § 3-7.

Endringsforslag til § 12-10 første ledd

Her er det på tilsvarende måte som for planprogram i § 12-9 første ledd foreslått å stryke bestemmelsen om at konsekvensutredning kan unnlates for nærmere bestemte reguleringsplaner når disse er i samsvar med overordnet plan og hvor virkningene er tilfredsstillende beskrevet i overordnet plan.

Vegdirektoratets kommentar:

Vi er enige i at dette uansett kan fastsettes gjennom forskrift men er i tvil på om endringen innebærer noen forenkling/klargjøring. Før øvrig viser vi til kommentarene til § 12-9 første ledd.

Tidsfrister

Det foreslås innført flere nye frister for behandlingen av planforslag. Dette omfatter frist for når en plan skal være ferdigbehandlet for vedtak i kommunestyret etter avsluttet høring og frister for kommunestyrets oversendelse av innsigelsessaker til fylkesmannen og fylkesmannens oversendelse av innsigelsessaker til Miljøverndepartementet.

Vegdirektoratets kommentar:

Vi er positive til forslagene om å innføre nye frister for behandling av reguleringsplansaker og videresending av innsigelsessaker til fylkesmannen/Miljøverndepartementet.

Vi mener at det i tillegg bør settes frist for kommunens underretning og kunngjøring av planvedtak, jf. § 11-15 andre ledd og § 12-12 fjerde og femte ledd. Statens vegvesen opplever av og til problemer med at kommunene ikke prioriterer dette i sin reguleringsplaner for vegtiltak. Underretning med brev og kunngjøring er blant annet nødvendig for at klagefristen skal begynne å løpe.

Seksjon for planlegging og grunnnerv
Med hilsen

Gyda Grendstad
seksjonsleder

Tord Viggo Thorshov

Kopi: Samferdselsdepartementet, Postboks 8010 Dep, 0030 Oslo